

ÜƏMT-nin müəlliflik hüququna dair Müqaviləsi

(20 dekabr 1996-cı ildə Diplomatik konfransda qəbul edilmişdir)

Preambula

Razılaşan Tərəflər,

Müəlliflərin ədəbi və bədii əsərlərinə olan hüquqlarının qorunmasını daha səmərəli və eyni şəkildə təkmilləşdirməyi və təmin etməyi arzu edərək,

İqtisadi, sosial, mədəni və texniki inkişafı yaranan məsələlərin adekvat həllinin təmin edilməsi məqsədi ilə yeni beynəlxalq qaydaların tətbiq edilməsinin və bəzi mövcud qaydaların daha dəqiq şərh edilməsinin zəruriliyini qəbul edərək,

İnformasiya və kommunikasiya texnologiyalarının inkişafının və yaxınlığının ədəbi və bədii əsərlərin yaradılmasına və istifadəsinə dərin təsirini qəbul edərək,

Müəllif-hüquq qorunmasının ədəbi və bədii yaradıcılıq üçün stimül kimi böyük əhəmiyyətini qeyd edərək,

Müəllif hüquqlarının və geniş kütlənin maraqlarının, o cümlədən təhsil, elmi-tədqiqat və informasiyanın əldə edilməsi sahəsində Bern Konvensiyasında əks olunan qaydada tarazlığının saxlanması zəruriliyini qəbul edərək,

aşağıdakılar haqqında razılığa gəldilər:

Maddə 1

Bern Konvensiyasına münasibət

(1) Ədəbi və bədii əsərlərin qorunması haqqında Bern Konvensiyası ilə təsis edilmiş İttifaqın ölkələri olan Razılaşan Tərəflərə münasibətdə bu Müqavilə həmin Konvensiyanın 20-ci maddəsinin mənasında xüsusi Sazişdir. Bu Müqavilə Bern Konvensiyasından başqa, digər müqavilələrlə heç cür bağlı deyil və hər hansı digər müqavilələr üzrə heç bir hüquq və öhdəlikləri məhdudlaşdırmır.

(2) Bu Müqavilədə heç nə Razılaşan Tərəflərin Ədəbi və bədii əsərlərin qorunması haqqında Bern Konvensiyası üzrə bir-birinə münasibətdə mövcud olan öhdəliklərini azaltmır.

(3) Bundan sonra «Bern Konvensiyası» Ədəbi və bədii əsərlərin qorunması haqqında Bern Konvensiyasının 24 iyul 1971-ci il tarixli Paris aktını bildirir.

(4) Razılaşan tərəflər Bern Konvensiyasının 1-21 maddələrinə və onun Əlavə fəslinə riayət edirlər.

Maddə 2

Müəllif-hüquq qorunması sahəsi

Müəllif-hüquq qorunması öz-özlüyündə ideyalara, proseslərə, işləmə metodlarına və ya riyazi konsepsiyalara deyil, ifadə formasına şamil edilir.

Maddə 3

Bern Konvensiyasının 2-6-cı maddələrinin tətbiq edilməsi

Razılaşan Tərəflər bu Müqavilə ilə nəzərdə tutulan qorunmaya münasibətdə, müvafiq dəyişikliklər nəzərə alınmaqla, Bern Konvensiyasının 2-6-cı maddələrinin müddəalarını tətbiq edirlər.

Maddə 4

Kompüter proqramları

Kompüter proqramları Bern Konvensiyasının 2-ci maddəsindəki mənada ədəbi əsərlər kimi qorunur. Belə qorunma kompüter proqramlarına ifadə üsulundan və ya formasından asılı olmayaraq şamil edilir.

Maddə 5

Məlumat kompilyasiyaları (məlumat bazaları)

Məzmununun seçilməsinə və ya düzümünə görə əqli yaradıcılıq nəticəsi olan hər hansı formada məlumat və ya digər informasiya kompilyasiyaları öz-özlüyündə qorunur. Belə qorunma məlumatların və ya informasiyaların özünə şamil edilmir və kompilyasiyaya daxil olan məlumatlar və ya informasiyalarla bağlı olan heç bir müəllif hüququna toxunmur.

Maddə 6

Yaymaq hüququ

(1) Ədəbi və bədii əsərlərin müəllifləri öz əsərlərinin orijinalının və nüsxələrinin satış və ya mülkiyyət hüququnun başqa cür verilməsi ilə kütləyə çatdırılması üçün icazə vermək müstəsna hüququndan istifadə edirlər.

2) Bu Müqavilədə heç nə Razılaşan Tərəflərin əsərin orijinalının və ya nüsxələrinin müəllifin icazəsi ilə birinci satış və ya mülkiyyət hüququnun başqa cür verilməsi ilə kütləyə çatdırılmasından sonra, bu Müqavilənin (1) bəndində qeyd edilən hüquqa xitam verilməsi şərtlərini müəyyən etmək və ya etməmək sərbəstliyinə təsir göstərmir.

Maddə 7

Kirayə hüququ

(1) Müəlliflər

(i) kompüter proqramlarının;

(ii) kinematoqrafiya əsərlərinin və,

(iii) Razılaşan Tərəflərin milli qanunvericiliyində müəyyən edilən qaydada fonoqramlarda yazılmış əsərlərinin orijinallarının, yaxud nüsxələrinin kütləyə çatdırılması üçün kommersiya kirayəsinə icazə vermək müstəsna hüququndan istifadə edirlər.

(2) (1)-ci bənd tətbiq edilmir:

(i) kompüter proqramlarına münasibətdə, əgər proqramın özü əsas kirayə obyektı deyilsə; və

(ii) kinematografiya əsərlərinə münasibətdə, belə kommersiya kirayəsi bu əsərlərin çoxlu nüsxələrinin buraxılması ilə müstəsna surətçixarma hüququna xeyli miqdarda zərər vurulmasına gətirib çıxarmırsa.

(3) (1)-ci bəndin müddəasına baxmayaraq, fonogramlarda yazılmış əsərlərin müəlliflərinə onların əsərlərinin nüsxələrinin kirayəyə verilməsinə görə ədalətli haqqın ödənilməsi barədə 15 aprel 1994-cü il tarixinədək qüvvədə olan və hazırda fəaliyyətini davam etdirən sistemi olan Razılaşan Tərəf bu sistemi fonogramlarda yazılmış əsərlərin kommersiya kirayəsinin müəlliflərin müstəsna surətçixarma hüququna xeyli miqdarda zərər vurmaması şərti ilə saxlaya bilər.

Maddə 8

Kütləyə çatdırma məqsədi ilə bildiriş hüququ

Ədəbi və bədii əsərlərin müəllifləri, Bern Konvensiyasının 11(1) (ii), 11bis (1) (i) və (ii), 11ter (1) (ii), 14(1) (ii) və 14bis (1) maddələrinin müddəalarına zərər vurmada, öz əsərlərinin kütləyə çatdırılması məqsədi ilə naqil və ya naqilsiz rabitə vasitələri ilə, o cümlədən əhali nümayəndələrinin öz şəxsi seçiminə görə istənilən yerdən və istənilən vaxtda bu əsərlərin əldə edilməsini həyata keçirə biləcəyi tərzdə kütləyə çatdırılması üçün hər hansı bildirişinə icazə vermək müstəsna hüququndan istifadə edirlər.

Maddə 9

Fotoqrafiya əsərlərinin qorunma müddəti

Razılaşan Tərəflər fotoqrafiya əsərlərinə münasibətdə Bern Konvensiyasının 7(4) maddəsinin müddəalarını tətbiq etmirlər.

Maddə 10

Məhdudiyyətlər və istisnalar

(1) Razılaşan Tərəflər müəyyən xüsusi hallarda öz milli qanunvericiliyində bu Müqavilə üzrə ədəbi və bədii əsərlərin müəlliflərinə verilən hüquqlara münasibətdə əsərlərdən normal istifadəyə zərər vurmayan və müəllifin qanuni maraqlarını əsassız olaraq məhdudlaşdırmayan məhdudiyyətlər və ya istisnalar nəzərdə tuta bilərlər.

(2) Razılaşan Tərəflər Bern Konvensiyasını tətbiq edərkən müəyyən xüsusi hallarda onda nəzərdə tutulmuş hüquqlara münasibətdə əsərlərdən normal istifadəyə zərər vurmayan və müəllifin qanuni maraqlarını əsassız olaraq məhdudlaşdırmayan hər hansı məhdudiyyətlər və ya istisnalar müəyyən edirlər.

Maddə 11

Texniki tədbirlərə münasibətdə öhdəliklər

Razılaşan Tərəflər müəlliflərin bu Müqavilə və ya Bern Konvensiyası üzrə hüquqlarının həyata keçirilməsi ilə bağlı istifadə etdikləri və öz əsərlərinə münasibətdə icazə vermədikləri və ya qanunla yolverilməz sayılan hərəkətləri məhdudlaşdıran mövcud texniki vasitələrin dolayısı yolla keçilməsinə qarşı müvafiq hüquqi qorunma və səmərəli hüquqi müdafiə vasitələri nəzərdə tuturlar.

Maddə 12

Hüquqların idarə edilməsi haqqında informasiyaya münasibətdə öhdəliklər

(1) Razılaşan Tərəflər aşağıda göstərilən hərəkətlərin bu Müqavilə və ya Bern Konvensiyası ilə nəzərdə tutulan hər hansı hüququn pozuntusunu doğurduğunu, imkan verdiyini, şərait yaratdığını və ya gizlətdiyini bilərək və ya mülki-hüquqi müdafiə vasitələrinin tətbiq edilməsi ilə bağlı bilməsi üçün kifayət qədər əsas olduğuna baxmayaraq, həmin hərəkətlərdən hər hansını həyata keçirən istənilən şəxsə münasibətdə müvafiq və səmərəli hüquqi müdafiə vasitələri nəzərdə tuturlar:

(i) hüquqların idarə edilməsi haqqında hər hansı elektron informasiyanın icazəsiz aradan qaldırılması və ya dəyişdirilməsi;

(ii) əsərlərdə və ya onların nüsxələrində hüquqların idarə edilməsi haqqında hər hansı elektron informasiyanın icazəsiz ləğv edildiyini və ya dəyişdirildiyini bilə-bilə, onların icazəsiz yayılması, yaymaq məqsədi ilə idxal edilməsi, efirə verilməsi və ya kütləyə çatdırmaq məqsədi ilə bildirişi.

(2) «Hüquqların idarə edilməsi haqqında informasiya» bu maddədəki mənasında əsəri, əsərin müəllifini, əsərə hər hansı hüquq sahibini eyniləşdirən və ya əsərdən istifadə şərtləri haqqında məlumatları və təqdim olunan belə məlumatları özündə saxlayan hər hansı rəqəmləri və ya kodları bildirir ki, informasiyanın həmin elementlərindən hər hansı biri əsərin nüsxəsinə əlavə edilmiş olur, ya da əsərin kütləyə çatdırılması məqsədi ilə bildirişi ilə əlaqədar görünür.

Maddə 13

Zamana görə tətbiqi

Razılaşan Tərəflər Bern Konvensiyasının 18-ci maddəsinin müddəalarını bu Müqavilə ilə nəzərdə tutulan bütün qorunma növlərinə tətbiq edirlər.

Maddə 14

Hüquqların təmin edilməsi haqqında müddəalar

(1) Razılaşan Tərəflər bu Müqavilənin tətbiqinin təmin edilməsi üçün özlərinin müvafiq hüquq sistemlərinə uyğun olaraq zəruri tədbirlər qəbul edilməsini öhdələrinə götürürlər.

(2) Razılaşan Tərəflər öz qanunlarında bu Müqavilə ilə nəzərdə tutulan hüquqların hər hansı pozulması aktına qarşı səmərəli hərəkətləri həyata keçirməyə imkan verən tədbirlərin, o cümlədən pozuntuların qarşısının alınması üzrə təxirəsalınmaz tədbirlərin və sonrakı pozuntuların qarşısını alan qabaqlayıcı tədbirlərin nəzərdə tutulmasını təmin edirlər.

Maddə 15

Assambleya

(1) (a) Razılaşan Tərəflər Assambleya təsis edirlər.

(b) Hər bir Razılaşan Tərəf bir nümayəndə ilə təmsil oluna bilər, onun müavinləri, müşavirləri və ekspertləri ola bilər.

(c) Hər bir nümayəndə heyətinin xərclərini onu təyin edən Razılaşan Tərəf çəkir. Assambleya Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatından (bundan sonra «ÜƏMT») Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Baş Məclisinin müəyyən etdiyi təcrübəyə uyğun qaydada inkişaf etməkdə olan ölkələr kimi baxılan, yaxud bazar iqtisadiyyatına keçid prosesində olan ölkə sayılan Razılaşan Tərəflərin nümayəndə heyətlərinin iştirakına imkan yaradılması üçün maliyyə yardımı göstərilməsini xahiş edə bilər.

(2) (a) Assambleya bu Müqavilənin saxlanması, inkişafı, tətbiqi və fəaliyyət göstərməsi üzrə məsələlərə baxır.

(b) Assambleya bəzi hökumətlərarası təşkilatların bu Müqavilədə iştirak etmək üçün buraxılmasına münasibətdə 17(2) maddəsi ilə ona həvalə edilmiş funksiyaları həyata keçirir.

(c) Assambleya bu Müqaviləyə yenidən baxılması üçün hər hansı diplomatik konfransın çağırılması haqqında qərar qəbul edir və belə diplomatik Konfransın hazırlanması barədə ÜƏMT Baş direktoruna lazımı göstərişlər verir.

(3) (a) Dövlət olan hər bir Razılaşan Tərəf bir səsə malikdir və ancaq öz adından səs verə bilər.

(b) Hökumətlərarası təşkilat olan hər hansı Razılaşan Tərəf bu Müqavilənin Tərəfləri olan üzv-dövlətlərinin sayına bərabər səsle onların əvəzinə səsvermədə iştirak edə bilər. İstənilən belə hökumətlərarası təşkilatın üzv-dövlətindən hər hansı biri öz səsvermə hüququndan istifadə edərsə, onda həmin təşkilat səsvermədə iştirak etmir və əksinə.

(4) Assambleya növbəti sessiyaya iki ildə bir dəfə ÜƏMT-nin Baş Direktorunun çağırışı ilə yığılır.

(5) Assambleya özünün, o cümlədən növbədənənkənar sessiyaların çağırılmasına, kvorum tələblərinə və müxtəlif qərarların qəbul edilməsi üçün bu Müqavilənin müddəaları nəzərə alınmaqla tələb olunan çoxluğa münasibətdə prosedurlarını qəbul edir.

Maddə 16

Beynəlxalq büro

Müqavilə ilə bağlı inzibati funksiyaları ÜƏMT-nin Beynəlxalq bürosu yerinə yetirir.

Maddə 17

Müqavilədə iştirak etmə hüququ

(1) ÜƏMT-nin üzvü olan hər hansı dövlət bu Müqavilənin iştirakçısı ola bilər.

(2) Assambleya bu Müqavilə ilə tənzimlənən məsələlər üzrə kompetensiyası və üzv-dövlətlərinin hamısı üçün məcburi olan normativ bazası olduğunu və bu

Müqavilənin iştirakçısı olmaq üçün öz daxili prosedurlarına uyğun olaraq lazımi qaydada səlahiyyətlər aldığını bəyan edən hər hansı hökumətlərarası təşkilatın bu Müqavilədə iştirakına icazə verilməsi haqqında qərar qəbul edə bilər.

(3) Avropa Birliyi əvvəlki bənddə qeyd edilənləri bu Müqaviləni qəbul etmiş Diplomatik konfransda bəyan etməklə bu Müqavilənin iştirakçısı ola bilər.

Maddə 18

Müqavilə üzrə hüquqlar və öhdəliklər

Əgər bu Müqavilədə hər hansı başqa xüsusi müddəalar yoxdursa, onda Razılaşan Tərəflərdən hər biri bu Müqavilə üzrə bütün hüquqlardan istifadə edir və bütün öhdəlikləri qəbul edir.

Maddə 19

Müqavilənin imzalanması

Bu Müqavilə Avropa Birliyinin və ÜƏMT-nin üzv-dövlətlərindən hər hansı birinin 31 dekabr 1997-ci il tarixədək imzalanması üçün açıqdır.

Maddə 20

Müqavilənin qüvvəyə minməsi

Bu Müqavilə onun ratifikasiyası və ya ona qoşulmaq haqqında sənədlərin 30 dövlət tərəfindən saxlanmaq üçün ÜƏMT Baş Direktoruna təhvil verildiyi tarixdən üç ay sonra qüvvəyə minir.

Maddə 21

Müqavilədə iştirakın başlanğıc tarixi

Bu Müqavilə məcburidir:

(i) 20-ci maddədə göstərilən 30 dövlət üçün bu Müqavilənin qüvvəyə mindiyi tarixdən;

(ii) hər hansı başqa dövlət üçün həmin dövlətin öz sənədini ÜƏMT-nin Baş Direktoruna saxlanmağa verdiyi tarixdən üç ay sonra;

(iii) Avropa Birliyi üçün, ratifikasiya və ya qoşulmaq haqqında sənəd 20-ci maddəyə uyğun qaydada bu Müqavilə qüvvəyə minəndən sonra saxlanmağa verilibsə, belə sənədin saxlanmağa verildiyi tarixdən üç ay sonra, yaxud həmin sənəd bu Müqavilə qüvvəyə minənə qədər saxlanmağa verilibsə, bu Müqavilə qüvvəyə minəndən üç ay sonra;

(iv) bu Müqavilədə iştirakına icazə verilmiş hər hansı hökumətlərarası təşkilat üçün, onun qoşulma haqqında sənədinin saxlanmağa verildiyi tarixdən üç ay sonra.

Maddə 22

Müqaviləyə düzəlişlərin yol verilməməsi

Bu Müqaviləyə heç bir düzəliş edilməsinə yol verilmir.

Maddə 23

Müqavilənin ləğv edilməsi

Hər hansı Razılaşan Tərəf ÜƏMT Baş Direktoruna bildiriş göndərməklə bu Müqaviləni özü üçün ləğv edə bilər. Hər hansı ləğvetmə bu barədə bildirişi ÜƏMT-nin Baş Direktorunun aldığı tarixdən bir il sonra qüvvəyə minir.

Maddə 24

Müqavilənin dilləri

(1) Bu Müqavilə bir nüsxədə rus, ingilis, ərəb, ispan, çin və fransız dillərində imzalanır, bu dillərdə olan bütün mətnlər audentikdir.

(2) (1)-ci bənddə göstəriləndən başqa hər hansı dildə rəsmi mətn maraqlı Tərəfin xahişi ilə və bütün maraqlı Tərəflərlə məsləhətləşmələrdən sonra ÜƏMT-nin Baş Direktoru tərəfindən təsdiq edilir. Bu bəndin məqsədi üçün «maraqlı Tərəf» rəsmi dili və ya rəsmi dillərindən biri xahiş predmeti olan ÜƏMT-nin hər hansı üzv-dövlətini, həmçinin rəsmi dillərindən biri xahiş predmeti olan Avropa Birliyini və bu Müqavilənin üzvü ola biləcək hər hansı digər hökumətlərarası təşkilatı bildirir.

Maddə 25

Depozitariy

Bu Müqavilənin depozitarisi ÜƏMT-nin Baş Direktorudur.